

(Time : 3 Hours)

[Total Marks : 100]

- NB. :** 1. Attempt all questions.
2. All questions carry equal marks.

Q 1. A) State the importance of European Source as sources of Maratha History. (20)

OR

B) Review the geographical and political condition of Deccan in the first half of the 17th century.

Q. 2. A) Examine the relationship between Shivaji Maharaj and Adil Shah. (20)

OR

B) Explain the relationship between Shivaji Maharaj and Mughals with special reference to Shahista Khan episode.

Q. 3 A) Write the need and importance of coronation of Shivaji Maharaj. (20)

OR

B) Describe the war of independence fought by Sambhaji Maharaj.

Q 4 A) Discuss the central administration of Shivaji Maharaj. (20)

OR

B) Elaborate the military administration of Shivaji Maharaj.

Q. 5 Write any **two** notes of the following. (20)

- Economic condition of Deccan in the seventeenth century.
  - Treaty of Purandar
  - War between Tarabai and Shahu
  - Revenue administration of Shivaji Maharaj.
-

(मराठी रूपांतर)

(वेळ : तीन तास)

[एकूण गुण : १००]

सूचना : १. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र. १. अ) मराठ्यांच्या इतिहासाचे साधने म्हणून युरोपियन साधनांचे महत्व सांगा.

(२०)

किंवा

ब) १७ व्या शतकाच्या पूर्वार्धातील दक्षिणेतील भौगोलिक व राजकीय परिस्थितीचा आढावा घ्या.

प्र. २. अ) शिवाजी महाराज व आदिलशहा संबंधाचे परिक्षण करा.

(२०)

किंवा

ब) शाहिस्तेखान प्रकरणाच्या विशेष संदर्भात शिवाजी महाराज व मुघल संबंध स्पष्ट करा.

प्र. ३ अ) शिवाजी महाराजांच्या राज्यभिषेकाची आवश्यकता आणि त्याचे महत्व लिहा.

(२०)

किंवा

ब) संभाजी महाराजांनी लढलेल्या स्वातंत्र्ययुद्धाचे वर्णन करा.

प्र. ४ अ) शिवाजी महाराजांच्या केंद्रीय प्रशासनाची चर्चा करा.

(२०)

किंवा

ब) शिवाजी महाराजांच्या लष्करी प्रशासनाची सविस्तर माहिती द्या.

प्र. ५ खालीलपैकी कोणत्याही दोन टिपा लिहा.

(२०)

अ) सतराव्या शतकातील दख्खनमधील आर्थिक स्थिती.

ब) पुरंदरचा तह

क) ताराबाई व शाहू यादवी युद्ध

ड) शिवकाळातील महसूल व्यवस्था